

Portretul Arhiepiscopului Gheorghe: Chimistul care a ajuns la conducerea Bisericii Ciprului

Arhiepiscopul Gheorghe Papachrysostomou participă anul acesta pentru prima dată în calitate de conducător al Bisericii Ortodoxe a Ciprului, una dintre cele mai vechi Biserici Ortodoxe autocefale, la manifestările dedicate Sfântului Cuvios Dimitrie cel Nou la București.

Preafericitul Părinte Gheorghe, Arhiepiscopul Noii Justiniane și al întregului Cipru, se află de aproximativ doi ani la cârma ortodocșilor din insula din estul Mării Mediterane, cu o suprafață comparabilă cu județul Suceava.

Deși Cipru este o destinație de pelerinaj sau de vacanță foarte cunoscută românilor, puțini cunosc detalii despre istoria Bisericii Ortodoxe de pe insulă sau despre conducătorii acesteia.

Chimistul cu dor de teologie

Georgios Papachrysostomou s-a născut în data de 25 mai 1949 în satul Athienou, de lângă Larnaca, astăzi aflat în Zona-tampon ONU din Cipru.

După obținerea unei burse din partea statului, a urmat cursurile Universității Kapodistriene din Atena, unde a studiat Chimia între anii 1968 și 1972. Ulterior, între anii 1976-1980, a ales să urmeze și studii teologice la aceeași universitate, completându-și formarea în Marea Britanie, atât în domeniul chimiei, cât și al teologiei.

Potrivit biografiei oficiale, Preafericitul Părinte Gheorghe a fost hirotonit diacon în anul 1984, iar un an mai târziu, în timpul păstoririi Arhiepiscopului Hrisostom I al Ciprului, a devenit preot și arhimandrit.

În paralel cu îndatoririle sale bisericești, a fost profesor de chimie în învățământul secundar, iar în 1993 a fost promovat la gradul de director adjunct.

În 1994, a preluat funcția de Secretar al Sfântului Sinod al Bisericii Ciprului, ocupându-se în paralel cu predarea chimiei în școlile secundare.

Chimistul devine episcop

A fost hirotonit episcop de Arsinoe imediat după împlinirea vârstei de 47 de ani la data de 26 mai 1996. Data de 29 decembrie 2006 a însemnat pentru el alegerea ca Mitropolit de Paphos, a doua mitropolie ca importanță din Biserica Ciprului după scaunul de Nicosia.

De-a lungul anilor, a reprezentat Biserica Ciprului la numeroase conferințe pan-ortodoxe și în dialogul cu Biserica Romano-Catolică. De asemenea, a prezidat comisiile de bioetică și educație ale Sfântului Sinod.

Arhiepiscop al Ciprului

După ce fostul Arhiepiscop Hrisostom al II-lea a decedat în 7 noiembrie 2022, în urma unei îndelungate suferințe, Sfântul Sinod al Bisericii Ciprului l-a desemnat pe mitropolitul Gheorghe de Paphos ca locțiitor al scaunului arhiepiscopal.

În ajunul Crăciunului, Sinodul l-a ales pe mitropolitul Gheorghe de Paphos în demnitatea de Arhiepiscop de Noua Justiniana și întregul Cipru.

Ceremonia de întronizare a avut loc duminică, 8 ianuarie 2023, la Catedrala Sf. Barnaba din Nicosia, în prezența Arhiepiscopului Atenei și a altor reprezentanți ai Bisericilor Ortodoxe surori. Biserica Ortodoxă Română a fost reprezentată de Înaltpreasfințitul Părinte Mitropolit Nifon, Arhiepiscopul Târgoviștei și exarh patriarhal.

Privilegii imperiale

Autocefalia Bisericii Ortodoxe a Ciprului a fost recunoscută la al treilea Sinod Ecumenic întrunit la Efes în anul 431. Cu toate acestea, pentru că încă se resimțea influența Antiohiei, arhiepiscopul Antemie al Ciprului a apelat în 478 la Împăratul bizantin Zenon pentru sprijin, oferindu-i în dar o copie a Evangheliei după Matei pe care a găsit-o pe pieptul Sfântului Barnaba, atunci când a descoperit moaștele acestuia. Ca răspuns la acest dar de mare preț, Zenon, nu doar că a consfințit autocefalia printr-un nou sinod convocat la Constantinopol, ci i-a oferit și trei privilegii imperiale Arhiepiscopului Ciprului, care se păstrează până astăzi.

Astfel, Arhiepiscopul Ciprului are dreptul de a semna în cinabru, vopsea roșie obținută din mineralul cu același nume, practică asociată în Imperiul Bizantin cu autoritatea și importanța.

Un alt element care amintește de Imperiul Bizantin este privilegiul purtării mantiei de porfiră (purpurie), culoare asociată cu regalitatea.

Cel de al treilea privilegiu oferit de Împăratul Zenon Arhiepiscopului Ciprului este dreptul de a purta sceptru imperial în loc de cârjă arhierască, element considerat simbol al autorității supreme, atât în stat cât și în Biserică.

Atribuțiile Arhiepiscopului Ciprului

Potrivit Statutului pentru organizarea Bisericii Ciprului, Arhiepiscopul are următoarele responsabilități:

Convoacă și prezidează lucrările Sfântului Sinod, asigurând unitatea în ierarhia Bisericii.

Este pomenit în cadrul Sfintei Liturghii de către mitropoliții și episcopii Bisericii Ciprului, precum și în stavropighii.

Reprezintă Biserica Ciprului în relațiile cu celelalte Biserici Ortodoxe și acționează ca intermediar în relațiile cu celelalte confesiuni creștine.

În calitate de Întâistătător al Bisericii Ciprului, administrează temporar scaunele mitropolitane vacante, responsabilitate pe care o poate delega exarhului său.

Adresează scrisori pastorale de sărbătorile mari și are dreptul de a decide citirea acestora în biserici.

Oficiază hirotoniile arhierilor sau deleagă această sarcină unui alt ierarh

Are dreptul de a sluji pe întreg teritoriul Ciprului, cu simpla informare a episcopului locului.

Foto credit: Basilica.ro / Mircea Florescu

basilica.ro